

Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen

Störande fåglar

Många upplever att fiskmåsar, trutar och kajor är mycket störande på våren och under sommaren. Allt fler fåglar har lämnat sina tidigare häckningsplatser i skärgården för att slå sig ner längre in i landet. Anledningen till att främst fiskmåsar söker sig in till staden är att de är ostörda där, saknar fiender eller rovdjur och har lätt att hitta mat. Men det finns enkla sätt att minimera risken att en mås eller en annan fågel bygger bo och gynnas av en flytt till tätort. Genom att vara ute i god tid med förebyggande arbete kan klagomålen minska.

Vad gör miljö- och hälsoskyddsförvaltningen?

Miljöförvaltningen ger råd och information till de som är störda om hur man kan undvika problemen men även vem som har möjlighet att göra något åt det. I de flesta fall hänvisar vi till dig som fastighetsägare, bostadsrättsinnehavare, villaägare eller hyresvärd.

Det är lätt att glömma att fåglar är ett naturligt inslag i en kuststad som Varberg och att de fanns här före oss. Fåglar som skrävar, gör anfall mot människor för att skydda sina ungar, eller stjäla mat som de anser är lättillgänglig, är inget ovanligt eller unikt för vår stad. Vi måste till viss del acceptera deras närvaro och också ha i åtanke att t.ex. måsskrik hör sommaren till. Det kan dock bli för mycket av det goda och i vissa fall är det nödvändigt att begränsa fåglarnas närvaro vid t.ex. bostäder.

Det här kan fastighetsägaren göra

Fastighetsägaren har huvudansvaret för hantering av störande fåglar på sin mark¹ och inte kommunen. Kommunen har ansvar för att jaga bort fåglar och hålla rent på taken på sina egna fastigheter där fåglar kan tänkas bygga bo.

Det handlar helt enkelt om att göra det svårt och krångligt för fåglarna att häcka i ett område. Efter upprepade misslyckade försök att bygga bon och föda upp ungar kommer fåglarna självmant att söka sig på annat håll.

Tips på åtgärder

- Håll gårdar och grönytor rena från pinnar, kvistar med mera. Fåglarna använder sådant material för att bygga sina bon med.

Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen

- Minska antalet fåglar genom att störa dem precis innan de ska till att häcka. Det kan du göra genom att till exempel täcka för skorstenar och nischer, sätta linor över tak och andra lämpliga häckningsplatser. Det brukar fungera bra att täta med hönsnät. Ta så tidigt som möjligt bort rester av bon från tidigare häckningar.
- Det finns speciella piggar och vajrar att montera på tak, rännor och andra ställen där fåglarna gärna landar eller bygger sina bon. Genom att sätta upp sådant innan häckningssäsongen förhindrar man att taket blir en boplatz eller samlingsplats för fåglar som sitter och skräpar.
- En allmän uppfattning är att många fåglar skyr blå färg. Blå band kanske kan hjälpa till att hålla skator borta. Reflekerande remsor kan ha samma effekt. De ger även ifrån sig ljud när det blåser.
- Sätt upp rovfågelsattrapper på husets tak. Sådana kan du köpa i jaktaffärer.
- Använd ”ögonattrapper” och skrämselfballonger. Så här gör du enkla ögonattrapper själv: ta en cirkelrund platta, cirka 1 decimeter i diameter. Måla en svart pupill och en gul/orange iris på båda sidorna av plattan. Ögonattrapperna hänger du upp i buskar, träd, verandor och liknande. De ska hängas två och två för att likna ett rovdjur. Skrämselfballonger gör du enklast genom att använda färgglada ballonger med påmålade ögon. Fåglarna uppfattar ballongerna som rovfåglar. Troligen behöver typen av skrämselftaktik varieras eftersom fåglarna vänjer sig efter ett tag.
- Eventuell gallring av träd. Tänk på att kontakta Länsstyrelsen för att fråga om lov.
- Se till så att avfallshanteringen fungerar. Sopkärl, papperskorgar och komposter ska vara försedda med lock och vara stängda så att fåglarna inte kan dra ut innehållet. Matavfall ska alltid förpackas i en påse och slängas i en behållare med lock.
- Uppmuntra boende att undvika mata småfåglar i området eller lägga ut mat eftersom det drar till sig både större fåglar och råttor/möss.
- Kontakta ett företag som arbetar med sanering och skadedjursbekämpning. De har oftast god kunskap om förebyggande åtgärder för att hålla borta störande fåglar och andra djur.

Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen

Kan fastighetsägare agera under häckningssäsong?

Borttagning av bon

Under perioden **1 april – 31 juli** är det häckningssäsong för bland annat fiskmåsar, vilket betyder att fåglarna och deras bon är fredade enligt jaktlagen. Det är förbjudet att flytta levande vilda djur och deras ägg. Om fåglarna orsakar allvarlig skada eller olägenhet på eller i ett hus eller gård, får fastighetsägaren bedriva skydds jakt (under 1 april- 31 juli) och ta bort boet samt ägg eller ungar, trots bestämmelserna om fredning. Detta innebär att det är viktigt att du som fastighetsägare gör en bedömning av olägenheten eller skadan och vidtar nödvändiga åtgärder för att åtgärda problemet. Mer om undantaget kan du läsa i jaktförordningen².

Punktera eller lägg dit konstgjorda ägg

Om du har rätt att ta bort fågeläggen enligt ovan kan de punkteras. Fåglar lägger normalt nya ägg om deras ägg bara har försvunnit men om de ligger kvar fortsätter fåglarna att ruva tills ruvningstiden borde vara över. Det går också att lägga konstgjorda ägg i boet. Efter några misslyckade häckningar flyttar fågeln.

Skydds jakt

Att skjuta av fiskmåsar eller andra fåglar är inte något hållbart alternativ då effekten inte är långvarig. Skjuter man av några så flyttar några andra in.

Sedan juni 2021 har miljö- och hälsoskyddsförvaltningen inte längre något avtal med skyddsjägare. Således måste vi avvisa alla ärenden gällande skydds jakt på vilda djur. Vi kan inte heller förmedla kontakt gällande utlåning av fällor eller annat.

Tänk på att det är förbjudet att använda skjutvapen inom bebyggda eller detaljplanlagda områden om man saknar tillstånd från polisen. Det gäller trots innehav av vapenlicens eller jägarexamen.

Laghänvisningar i fotnot.

1. Miljöbalken SFS 1998:808 9 kapitlet 9 §.
2. [Jaktförordning \(1987:905\)](#), 26 § samt Bilaga 4 punkt 21.